

"Lâyemut değilsin, başıboş değilsin, bir vazifen var. Gururu bırak, seni Yaratanı düşün, kabre gideceğini bil, öyle hazırlan." İzah eder misiniz?

İnsan ölümsüz olmadığı gibi başıboş da değildir. Ölüm insanın başıboş olmadığını hem acı bir gerçeği, hem de ispatı oluyor. Zira insan yapıp ettiklerinden hesaba çekilmek için ölür. Risalelerde geçen,

"İnsan, ipi boğazına sarılıp istediği yerde otlamak için başıboş bırakılmamıştır. Belki, bütün amellerinin suretleri alınıp yazılır ve bütün fiillerinin neticeleri muhasebe için zaptedilir."(1)

ifadesi bu manayı güzelce tarif etmektedir.

İnsanın řu dünya hayatında bir vazifesi var, bu vazife de yaratıcıya karşı iman ve ibadet vazifesidir. İman ve ibadet vazifesini terk eden bir insan, vazifesini yerine getirmemiş olur, vazifesini yerine getirmeyenin de cezası çok ağır olacaktır. Üstadımız On Dördüncü Lem'adaki

"Ey insan! Hiç mümkün müdür ki, sana bu simayı veren ve o simada böyle bir sikke-i rahmeti ve bir hâtem-i ehadiyeti vaz' eden Zât, seni başıboş bıraksın; sana ehemmiyet vermesin; senin harekâtına dikkat etmesin."(2)

cümlesiyle bu hakikati çok belię bir edayla ortaya koymuştur.

"Gurur"un kelime manası **aldanmaktır**. Ancak Türkçe'de bu kelime **"kibir"** yani büyükleme manasında kullanıldığından, burada da aynı mana esas alınmıştır. Gerçi, **kibir de bir aldanmadır**. Sonsuz aciz ve fakir olarak yaratılan insanın kendini büyük görmesi; büyük bir aldanmadır.

Bir kimse kendi kemalini yeterli ve noksansız görürse; hem maddi hem de manevi yönden bir ilerleme kaydedemez. İlköğretimde verilen matematik dersini yeterli gören ve bu kadarcık bilgisiyle bu ilmi bütünüyle öğrendiğini sanan bir öğrenci, lisede, üniversitede ve daha ileri seviyelerde verilen matematik derslerinden mahrum kalır. Az bilgisiyle yetinmesi onu bu sahada cahil bırakır.

Gurur ve kibir gibi manevi hastalıklar; ancak Allah'ı düşünmek ve kabre gireceğini hatırlamak ile tedavi edilebilir. Yani **manevi hastalıkların reçetesi marifetullah ve ölümü çokça zikretmektir.** İnsan Allah'ı ne kadar iyi düşünüp tanır, ölümü de ne kadar çok zikrederse; gurur ve kibir gibi çok tehlikeli hastalıklardan korunmuş olur.

Mesnevi-i Nuriye'de geçen şu mükemmel cümleyle konuya nokta koyalım:

"Evet, bu cisim ebedî değil, demirden değil, taştan değil; ancak et ve kemikten ibaret bir şeydir. Âni olarak senin başına yıkılıyor, altında kalıyorsun. Bak zaman-ı mâzi, senin gibi geçmiş olanlara geniş bir kabir olduğu gibi, istikbal zamanı da geniş bir mezaristan olacaktır. Bugün sen iki kabrin arasındasın; artık sen bilirsin."(3)

Dipnotlar:

- (1) bk. [Sözler, Onuncu Söz, Altıncı Hakikat.](#)
- (2) bk. [Lem'alar, On Dördüncü Lem'a, İkinci Makam.](#)
- (3) bk. [Mesnevi-i Nuriye, Katre.](#)